

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OPIMA VERITAS

SI DIUS NOBISCUM QUI CONTRA NOS

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

STEV. (No.) 45.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 15. APRILA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

IZ KONFERENCE NARODOV V GENOVI.

Tretji dan konference je potekel mirno izvzemši nekoliko razburjenj med ruskimi boljševiki delegati, ki pa ni bilo posebno hudo, vsaj svet se ni podrl in zdravnik tudi ni bilo treba za njih rdeče živce, ki so itak navajeni na še večja razburjenja.

Cela konferenca, ako jo človek od daleč opazuje, je kakor nekak shod dečakov starih največ 15 let, ki se igrajo mednarodno konferenco. Sem pa tja se kak paglavček razburi in zahteva to ali oni. Toda ata ustanejo, pa ukažejo: mir pa tiho! pa je vse tiho. Ata so pa Anglija, ozioroma njen zastopnik, lisjak Lloyd George, ki vihti nad njimi naprej in naprej bič.

Kakor poročajo namerava Anglija predložiti te dni poseben mirovni program, katerega bodo morale vse države podpisati kot mednarodno pogodbo. Po tej pogodbi nobena država ne bo smela drugi napovedati vojsko za daljšo dobo. — Najbrže ima Anglija za ta čas pripravljen poseben program delovanja, ko bo hotela biti nemotena in imeti proste roke. Lisica je bila vedno lisica.

Potem je konferenca predložila razne večje spremembe za Rusijo, katere so pa rdeče junake nekoliko razburile. Pravijo, da bi pomenilo popoln bankerot njih bankerotne politike, ako bi sprejeli te spremembe. —

No, tu se kaže vsa strašanska nezmožnost socializma, za kaj pametnega in stalnega sezidati za napredek in korist narodov ali posameznih stanov. Podirati, da! To zna socializem. Sezidati kaj, za to je pa preslab in popolnoma nezmožen. Rusijo je razbil. Sedaj, ko je v stiskah, sedaj pa so morali voditelji tega nesrečnega naroda priti v Genovo, pred diplomate tujih narodov, da jim bodo "rešili" državo in narod popolnega uničenja. Kako ga bodo sovražni "prijetelji" in izkoriščevalci rešili, je pa drugo vprašanje. Konferenca bo zahtevala popolno priznanje privatne lastnine, boljje varstvo za tuje v deželi, popolna preureditev načina vlade, skratka popolno odpravo sovjetov in komunizma in socializma. Ruski delegatje so se baje pri tem programu nekoliko razburili, vendar kakor se vidi, ne preveč, kar pomenja, da so sami na skrivaj ta program predložili konferenci, da ga jim bo "usilila" da se bodo s tem oprali pred svetom in se tako rešili strašanske blamaže, v katero so zašli.

Finančni podbor, ki naj reši zavožene finance in naj napolni okradene državne blagajne sveta, je bil tudi izvoljen. Predseduje mu angleški zastopnik Sir Robert Horne.

RAZNE NOVICE.

PROTI VOJAŠKEMU "BONUS-U."

Kakor znano se je začela po celi državi že pred več časom agitacija, da bi se doslužnim vojakom, ki so bili v svetovni vojski, dalo nekako priznanje v večji ali manjši svoti, ki bi mu pokazala hvaležnost naroda za žrtve, katere je prinesel za domovino v vojski. Vendar temu so se uprli vsi kapitalisti in vsi verižniki, ki so za čas časa vojske napolnili svoje žepe z nezmernim bogastvom. Morda je samo eden izmed njih naredil v vojski več dobička, kakor bi vsi vojaki dobili tega "bonusa", vendar sedaj odločno nasprotuje temu daru. Podpredsednik legije, Mr. Taylor je objavil posebno pismo, v katerem ostro biča pred vsem bankirje ameriške, ki so proti "bonusu" in pravi, da so banke v Ameriki za časa vojske naredile čistega dobička \$1.747.605.000. Ta svota je toraj trikrat tako velika, kakor bi pa znašala svota vsega "bonusa." Ta velikanska svota je pa samo čisti dobiček, t. j. svota, katero so spravile banke kot take, tu pa niso vštete velikanske svote, katere so dobili razni lastniki bank in delničarji, kot dividende od svojega uložnega denarja.

PLAČE ŽELEZNIČARJEV.

Delavske plače so že tako padle, da ima navadni železniški delavec že samo po \$70.00 na mesec. S to svoto družinski oče nikakor ne more preživeti svoje družine. Zato so se začeli oglašati razni glasovi, ki zahtevajo, da vlada določi uradno najnižjo plačo, koliko smejo kompanije dajati svojim delavcem.

M. V. C. W. COUNCIL V WASHINGTONU SE RAZDRUŽI.

Organizacija škofov in katolikov Združenih Držav se bo razdružila in se bo vse delo nadaljevalo popolnoma v drugem tiru, kakor do sedaj. Velikansko delo, katero je ta organizacija začela, se je tako razširilo, da ga ena organizacija ni mogla več obvladati. Zato se bo celo delo razdelilo bolj podrobno in bolj po škofijah in cerkvenih provincijah. Do sedaj je stala uprava te organizacije nad \$300.000 letno. Sedaj bodo posamezne škofije sprejele delo in pa tudi stroške.

PREMOGARJI POČIVAJO, A LASTNIKI NAVIJAJO CENE PREMOGU.

Philadelphia, 12. aprila. — Danes je baje poskočila v tem mestu cena premogu za 25 odstotkov. Tako torej izrabljajo položaj lastniki premogorovov. Delavce premogarje oškodovati z brezdeljem, a sami pa navijajo cene premogu. Sedaj vidimo še le, kdo je glavni povzročitelj sedajne premogarske stavke!

TEŠKI ČASI.

Vse kaže, da bomo tudi v Ameriki dobili še težke čase za našo vero in cerkev. Protikatoliški duh, katerega sejejo razni verski odpadniki in razni fanatiki po nekatoških sekah, se pojavlja v raznih državah in mestih Združenih Držav. Katoliška cerkev mora biti vedno preganjana in pod nogami raznih svojih sovražnikov, kakor njen začetnik.

V New Yorku se je ustanovila te dni nova velika organizacija, "Evangeljsko protestantsko Društvo", ki si je postavilo v nalogo **brani ameriškansko demokracijo** proti mahinacijam papeškega Rima. V svojem pozivu za pristop k društvu, pravijo ustanovitelji mej drugim: "Rimskokatoliška cerkev je stalna nevarnost za Ameriko in ves svet. Vsikdar se je sklicovala na "božje poslanstvo" zato da je vladala nad svetom, bodisi versko ali politično in od kar se je vojska končala, vrgla se je v obupen boj, da bi to dosegla na celi črti. Njene intrige so bile pred vsem naperjene proti Angliji in proti Ameriki.

Vsem je dobro znano, da so sklenili rimski katoliki, da bodo naredili Ameriko katoliško ako le mogoče in sicer samo z namenom, da bi naščuvali Ameriko proti Angliji, da bi preprečilo ožje občevanje protestantskih držav med seboj, da bi spodkopali šolski sistem naših občinskih šol v korist svojih farnih šol, kjer se uči romanizem, da bi zgodovino Združenih Držav pokvarili in tako zastupili srca protestantskih otrok po šolah, da bi se polastili vseh najvažnejših vladnih mest, da bi tako s pomočjo Kolumbovih Vitezov, Tamana Hall (demokratske stranke) Jezuitov in drugih pomožnih organizacij zavladali v Ameriki in tucili vse delo velike reformacije 16. stoletja."

Iz tega-le oglasa lahko slovenski katoliki vidijo, od kod tudi naši rdeči reformatorji in sovražniki katoliške cerkve jemlje svoje vire in najbrže tudi svoje judežev groše v obliki raznih "ajmožen", da morejo vspešno pomagati pri ubijanju klerikalnega "lintverna", ki se je zatekel sedaj sem v Ameriko in straši tukaj.

VELIKI NALIVI V CHICAGO.

Prve dni tega tedna smo imeli v Chicago velike nalive, ki so povzročili zlasti v predmestjih, kjer še ni kanalizacija dobro izpeljana, veliko škode. Celi okrajji so bili pod vodo, po ulicah je na nekaterih krajih stala voda več kakor tri črevlje-visoko. Vsi "bazamenti" — pritličja so bila pod vodo.

Tudi iz Michigana se poroča o velikih nalivih, ki so povzročili velike povodnji po raznih krajih. Tisoče polja je pod vodo. Vse reke in dotoki so prestopili svoja obrežja.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Foparija dr. Krstelja in dr. Kumanudija. — Belgrad, 22. marca. — Na današnji seji finančnega odbora bi se imelo razpravljati o proračunu ministrstva za vere. Kakor znano, je minister za vere dr. Krstelj izpremenil v proračunu nekatere postavke, vendar pa samo v toliko, da bi katoličani ne dobili v glavnem nič več, kakor je predvideno v vladnem predlogu. Medtem pa je tudi proti temu minimu, ki ga je predlagal minister dr. Krstelj, nastopil v imenu demokratov posl. dr. Šečerov, s katerim se je strinjal tudi radikalec posl. Rista Odavič. Posl. Škulj je v imenu Jugoslovanskega kluba najstrožje protestiral proti temu ter opozarjal na posledice, ki bodo nastale, ako se bodo te minimalne postavke črtale. Končno je bilo sklenjeno, naj minister za vere izvede glede te zadeve pogajanja s finančnim ministrom, nakar naj se vsa stvar ponovno izroči v rešitev finančnemu odboru.

Belgrad, 22. marca. — Danes dopoldne je bil predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec pri min. predsedniku Nikoli Pašiču, pri katerem je protestiral proti krivicam, ki so se storile katoličanom v proračunu ministrstva za vere in ki nasprotujejo členu 12. ustave. Dr. Korošec je opozoril ministrskega predsednika na škodljive posledice, ki so neizogibne, ako se te krivice ne popravijo. Slov. 68.

Burna parlamentarna seja. — Belgrad, 20. marca. — Na koncu današnje seje parlamenta je govoril minister za konstituantno dr. Marko Trifković, ki je v imenu vladnih skupin predlagal odgoditev razprave o moratoriju ter predložitev zakonov o samoupravi in razdelitvi države na oblasti. Med njegovim govorom je došlo do burnih prizorov in protestov v vrstah Jugoslovanskega kluba. Poslanci dr. Ant. Korošec, Stjepan Barič in dr. Šimrak so očili,

tali, da bi pomenjala razdelitev države na oblasti parcelacijo Slovenije in Hrvatske. Dr. Trifković je moral radi medklicev prekiniti svoj govor. Končno je večina sprejela njegov predlog. Zanimivo je, da so za ta predlog glasovali tudi zastopniki zemljoradniške stranke iz Dalmacije, s čimer so ponovno dokazali, da v vsakem oziru podpirajo velikosrbsko misel. Slov. 66.

Zahteve katoliškega episkopata sprejete. — Belgrad, 21. marca. Bila je javljena vest, da finančni minister dr. Kumanudi ni hotel popraviti krivice, ki je bila storjena v ministertvu ver glede budžetiranja katoliške vere in katoliških prosvetnih zavodov. Zdi pa se, da je bilo to nesporazumljenje. Zahteve, katere sta v svojem protestu navedla hrvatski in slovenski episkopat in Jugoslovanski klub, so sprejete. Slov. 67.

Dr. Kumanudi snedel besedo. — Belgrad, 20. marca. — Kakor znano, je na javni seji parlamenta v zadnjem zasedanju izjavil finančni minister dr. Kumanudi, da bo popravil krivico, storjeno katoliški cerkvi in katoliškim prosvetnim zavodom v proračunu ministrstva za vere. Finančni minister dr. Kumanudi je to svojo izjavo večkrat ponovil pred člani Jugoslovanskega kluba, ki so prišli k njemu protestirati radi krivice, storjenih v proračunu katoliški cerkvi. Obenem je izjavil, da bo sprejel vse predloge, ako jih sprejme minister za vere dr. Krstelj. Medtem je minister za vere dr. Krstelj sprejel v celoti predloge hrvatskega in slovenskega episkopata, v kolikor se tičejo proračuna za l. 1922. Finančni minister dr. Kumanudi pa je vse zavrgel. Doznava se, da je minister za vere dr. Krstelj odpustil iz svojega ministrstva znanega dijaka na Jukiča radi poverb in da ga je izročil sodišču. Slov. 66.

Tvoj сосед nima še katoliškega časnika, zakaj bi ga mu za nekaj časa ti ne naročil ako pa sam noče.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.10	50 lir \$ 3.25
1000 kron 4.00	100 lir 6.10
5000 kron 19.00	500 lir 28.50
10000 kron 38.00	1000 lir 56.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST" 1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

2849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 2849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

VELIKI TEDEN.

V zgodovini človeškega rodu so bili dnevi, meseci, leta, ki so se vsled svojih velikih dogodkov, ki so se v njih zgodili, začrtali v zgodovino s tako globokimi črtami, da jih ne bo več mogel ne čas, ne nič izbrisati iz človeškega spomina. Dokler bo človek na zemlji, se jih bo spominjal.

En tak veliki teden je teden, v katerem smo prav kar.

* * *

Tam v Jeruzalemu so se vršili na ta teden veliki dogodki, ki niso bili sicer takrat ravno tako veliki, ko so se vršili, vsaj tedanje človeštvo jih ni vzelo za bogvekaj. Neki Jezus iz Nazareta, katerega so veliki duhovni in pismarji in vsi slabi elementi židovskega naroda smrtno sovražili, je bil prijat, aretiran, obsojen k smrti in umorjen na križu.

Toda ko so ga dvignili na križ, in ga zasadili v zemljo, je naenkrat solnce izgubilo svojo moč in postalo temno. Po celi zemlji je bila tema. Neki modrijan tam daleč na Grškem, ki je videl to temo, Dijonizij Areopagitita, je začudeno gledal ta nenaravni pojav in v svojem strahu zaklical: "Ali se je ustroj svetovnega vseмира nekaj pokvaril in prišel v nered, ali pa Bog Stvarnik narave trpi." In ko je ob treh popoldne ta Jezus izdihnil svojo dušo, se je naenkrat vsa zemlja stresla in skale so pokale s strašanskim pokom, tako da je vse ljudstvo prestrašeno bežalo v mesto in se skrilo.

* * *

Od tedaj do danes so pretekli že dve tisočletji. Marsikaj se je na tem svetu spremenilo. Marsikaj pozabilo, marsikaj živi samo že v bajnih sanjah, marsikaj samo v nedoločnih obrisih in zaprašenih zgodovinah. Toda en teden, en dogodek pa je ostal skozi vseh teh dveh tisoč let tako v živem spominu, da še danes milijoni ta teden v duhu gredo nazaj in slečijo s svojim premišljevanjem in s svojimi sočutnimi srci vse dogodke tega velikega tedna. Milijoni na veliki četrtek pristopajo k mizi Gospodovi, ustanovljeni od tega Jezusa in se spominjajo njegove zadnje večerje. Veliki petek milijoni vernikov poklekajo pred podobo tega križanega Jezusa in mu poljubljajo njegove rane, katere je dobil pri tem svojem križanju.

Pa še več!

Milijonom je ta Jezus kot najvišji ideal človeške popolnosti, milijoni sledi njegovim naukom, milijoni ga priznavajo in verujejo v njegovo božanstvo toda tudi kot edino pot resnice, edino resnico in vse življenje človeka na zemlji, tako da jim je življenje brez tega Jezusa ni vredno življenja, da jim je njih delovanje, ako ni posvečeno pred vsem njegovi službi izgubljeno, da je njih srce prazno, ako ni v njem tega Imena.

Zato se še danes imenuje ta teden veliki teden in tudi je milijonom in milijonom v resnici. Milijoni, ki bolnih in ranjenih src, razdvojeni od strasti in od greha, od križev in težav, od nadlog življenja globoko upognjeni že skoraj ječe v obupu, najdejo pri ranah tega Jezusa svojo novo nade, novo srčnost, nov pogum, pa tudi novega navdušenja in novih moči, da po njegovem zgledu vzamejo svoj težki križ, ga poljubijo, si ga položijo na svoja ramena in gredo za njim.

Da koliko človeških src je ta Jezus navdušil, dvignil za višje ideale, dvignil iz mesenega poželjenja, dvignil iz sužnosti človeških strasti in jih naredil v plemenite ljudi.

Da vsa zgodovina človeškega rodu od tega velikega tedna do danes nosi znake — mogočen pečat tega Jezusa in njegovih naukov, kajti nauk tega Jezusa je šel od srca do srca, od naroda do naroda, od dežele do dežele. In povsod, kjerkoli se je ukoreninil, povsod vidimo naenkrat tako velikanske spremembe, tako vse predrugačene narode. Ta nauk je našel tečajne olikane narode v strašni moralni propalosti, druge je našel v popolni divjosti po gozdovih in pustinjah. Toda po dveh tisočih letih, kako se je spremenilo obličje zemlje!

Predalec bi nas vedlo premišljevanje vsega, kar je ta prvi veliki teden začel za človeški rod in tudi dosegel, kako nezmerne dobrote in milosti je prinesel za celi človeški rod.

V resnici, po dveh tisočih letih je ta teden danes večji teden, kakor je bil pa takrat, kajti njegova velikost raste od leta do leta, od stoletja do stoletja, od tisočletja do tisočletja. Vedno globlje in globlje se utiska v človeško družbo in kolikor bolj se utiska, toliko večji je njegov vpliv, toliko srečnejše je človeštvo, toliko plemenitejša so srca, toliko boljše in lepše je človeško življenje na zemlji.

V velikem tednu smo!

Res, prav kar so moči pekla pri marljivem delu. Marsikje in pri marsikaterem narodu vpliv tega velikega tedna pojenjuje. Človek se danes dobe, bi se rad odtegnil vplivu tega velikega tedna. Išče izhoda, kako bi se otresel križ, — križ, trpljenje, zatajevanje, premagovanje, čednostno življenje, — vse to mu je v breme. Poskuša na razne načine, kako bi se otresel, da bi ne bilo treba iti za tem Jezusom po križevaj poti. Razveseljevanja se mu hoče. Zabav, življanja hoče.

Toda le naj. To bo samo trenutno. To bo samo časno. Kajti ravno to stremenje ga bo pa toliko bližje pripeljalo h Križanemu Nazarencu, toliko mogočnejše bode zopet stopila velikost tega tedna v človeški zgodovini, kajti človeštvo bo došlo zopet nov mogočen dokaz, da je v resnici samo ta Jezus, katerega križ bo ležal v petek na tleh po katoliških cerkvah, križan, umorjen, zaničevan, preziran, premagan — edini pot, resnica in življenje človeškega rodu. In takrat bo človeški rod kakor skesan grešnik zopet pokleknil k temu križanemu, zopet se bo sklonil globoko k njemu, ki je še globlje pod njim sklonjen na tleh, da ga poljubi ne s poljubom Judeževim, temveč s poljubom spokorne Magdalene, ali nedolžnega Janeza in bo s stotnikom pod križem dvignil prestrašen svojo roko proti nebu in zaklical: "Resnično, ta je bil Sin božji!"

Človek, veliki teden je! Je tudi za te veliki? Blagor ti, ako je!

Gorje ti, ako ni, ako tudi ti sam na sebi poprej poskušaš, če je res ali ni. Gorje ti, ako se boš kot skesana Magdalena sklonil k njemu, a ne boš

tudi ostal Magdalena; kajti tisti dan je še nekdo drugi gledal proti Kalvariji, gledal, kedaj se bo dvignila žrtev njegove lakomosti kvišku proti nebu na lesu križa in to je bil Judež na Oljski gori z vrvjo okrog vratu v rokah. In ko ga je zagledal, ni pokleknil in priznal svojo zmote, temveč — šel in se obesil. O, naj bo toraj tudi za te, da — za nas vse ta teden veliki teden! —

Rev. J. M. Trunk.

“Verujem v Slovanstvo.”

Morda bo kdo pomilovalno vihal nos, ko čita ta napis! To diši po narodnjaštvu. Preživeli smo to dobo. Živimo v dobi, ko narodnostna vprašanja ne vlečejo več. Slavofilstvo je naredilo tekmo svetovne vojske popoln bankerot, shiralo je. Dandanes smo postali mednarodni. Izkazalo se je, da tvorijo gotove države gospodarsko skupino, v kateri so narodna vprašanja izločena, ne igrajo nobene vloge. Narodi hočejo kruha, zaslužka, dela. Namesto narodnih vprašanj je stopilo socijalno vprašanje, to vprašanje pa narodov ne pozna. Narodnost je imaginarna količina, na katero zidajo le še židje, ki so fantasti, sanjači. Doba idealov je minila, vera v take uzore ugasnila, gre za gmotni obstoj, za materialno bitje ali ne biti, romantični izlivi v naši materialni in realni dobi niso več na mestu. Tako ali enako bo marsikdo odklanjal že naprej mojo “vero” in porival med staro šaro, obrabljeno šaro.

Vsako presoja stvari iz svojega stališča. Vem, da je naš čas realen, materialen, znan in poznam izrek: najprej kruh, potem modroslovje. Kljub temu sodim, da bo poleg kruha vedno tudi še modroslovje, poleg skrbi za obstoj zmerom še nekaj uzorov, idealov. Duševna, idealna moč ne bo izginila nikoli in ne sme izginiti nikoli, pokazala bo svoj vpliv, kadar bo materialni obstanek narodom zagotovljen. Prepričan sem, da idealno stremenje sploh ne sme zamreti, ako nečemo, da se materialno ne pogreznemo in se sami sebe ne zamorimo, ne upropastimo. Gorje nam, ako bi jenjali “modrovati”, “sanjati”! Trdim nasprotno: **ves materialni napredek je mogoč samole na idealni podlagi.** Zgodovina je najboljša učiteljica in ta učiteljica je na moji strani. Moderni čas in realistična podlaga naše dobe hira, propada ravno radi pomanknjivega idealnega stremjenja. Uspehov je bore malo ali so samo navidezni. Čimbolj stremi naša doba po materialnem napredku, tembolj se pogreza, propada, kakor vidimo dan na dan. Moje prepričanje je: ven iz materializma v živi in oživljaljoči idealizem!

Pisati hočem o Slovanstvu, o veri na Slovanstvo in poklicu Slovanških narodov. “Trdno vero moraš imeti”, poroče marsikdo, “da se polotiš kakega dela!” Zakaj? Ali ni danes Slovanstvo popolnoma na tleh? Ali se sedajni svet briga za Slovane? Pariška konferenca je bila brez Slovanov brez njih! Brigali so se za nje le, kolikor so ti smatrali za njim koristno jih oškodovati na vseh koncih in krajih, kjer so le mogli. Pri konferenci v Washingtonu so sklepali na račun Slovanov o Sibiriji, a nobenega Slovana ni bilo poleg! Rusija, prej nekako še slovanška sila, je na tleh, umira nima prav nobenega vpliva; razpravlja se o njej pa brez nje, druge slovanske države ne štejejo, se nihče zanje ne zmeni. Kako moreš torej v Slovanstvo “verovati”? Počasi prijatelj. Vse poznam, vse mi je znano, vse okolnosti vpoštevam.

“Ne brigajo se za Slovanstvo”, praviš. “Pa se bodo morali brigati” ti odvrnem. Samo en slučaj. Rusija umira. Brigali so se zanjo le, da bi jo opipali še bolj. Kolčak, Djenekin, Wrangel . . . to so bili samo emiserji antantnih sil. Niso hoteli Rusije rešiti, temveč jo zasuzniti; zato so jih Rusi tudi spoznali in poznali. Boljševize mije bolezen, a ni smrt. Rusija umira, a noče umreti . . . in ker je začela umirati ostala Evropa, Nemčija — Italija — Francija — Anglija — so se naenkrat zopet spomnili že skorada “mrtve” Rusije in se začeli prav gnetiti okoli nje. Vsak hoče biti bližji temu na pol mrtvem mrliču . . . in zdaj že govorijo, da bode od njega, od umirajoče Rusije prišlo “življenje!” Združene Države so volile 20 milijonov dolarjev za “stradajočo” Rusijo. Krasno lepo. Pa niso Amerikanci idealni? Stradala je Nemčija — tarnala Avstrija pa ni bilo idealov v Ameriki! Zgaj kar 20 milijonov iz državne blagajne! Slep je samo kdor nima oči. Ne odrekam Amerikancem idealnega stremjenja, a za temi državnimi milijoni tiči nekaj drugega. Povedal je to senator France iz Marylanda. Sam je bil v Rusiji in opazoval. Ni mi, pravi za sovjetsko vladu . . . **A Rusija je deblo Evrope in ozdravljenje Evrope more priti le iz zdravih ruskih razmer,** za to se moramo za tega umirajočega moža brigati . . . drugače gre še nam za vrat . . . saj so naše tovarne polne . . . pa nič kupca . . . toraj . . .” Ali ni to dokaz črno na belem, da se morajo brigati . . . in se bodo morali še bolj brigati, le malo potrpijo, pride čas, pride — Slovanstvo!

Washingtonska konferenca ni hotela obnoviti pravega sadu. Zbrali so se v Cannesu, a sam Lloyd George je predlagal, naj se tja pokliče tudi — Rusija, in Francozi so postali zelo nervozni, ko so videli, da v Petrograd neprestano prihajajo nemške ladje, in so začeli vabiti “mrtvo” Rusijo. Ruski medved se je nekako čudno začel obračati in noče ga biti konec. Drugo Slovanstvo zdaj v svetovnih vprašanjih še ne igra posebne vloge, premlado je še, a pride na vrsto, pride, prav gotovo pride, in se bodo drugi morali zanj brigati, dasi ga dandanes pustijo še ob poti.

“Vera v Slovanstvo!” Saj Slovani nimajo omike! Kje je slovanska kultura? Dandanes izda le kulturna sila, duševna moč, te pa Slovanstvo baje nima. Poglejmo nekoliko ta prav tehtni razgovor. Pripoznam, da je kultura jako važen faktor za narodno moč, in prav nič ne tajim, da vobče Slovanstvo glede omike nikakor ni na vrhuncu, da mu omike res manjka.

Treba je, da posežemo nekoliko nazaj v zgodovino. Kakor se razvije vse v naravi le sčasoma, tako se razvijajo tudi narodi le polagoma. Do omike se ne pride z naglim skokom, temveč stopnjema, korak za korakom. Omika je duševna dobrina, ki se mora pridobiti z duševnim delom. Izobrazba obstoji v požlahtenju src. Zunanji napredek, sijajna zunanja kultura je nič vreden lišp, ako ostane prazno, če se duše ne izobrazujejo. Kultura potrebuje ugodnih razmer in ji je treba časa, mnogo časa.

Ako moramo resnično in odkritosrčno pripoznati, da se glede kulture Slovanstvo res ne more kosati z drugimi “kulturnimi” narodi, ne smemo spregledati, da je dozdej Slovanom manjkalo tako ugodnih prilik, kakor tudi časa.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Vsem čitateljem, naročnikom in dobrotnikom našega podjetja vošimo prav vesele in srečne velikonočne praznike in prav veselo Alelujo!

Mr. John Terselič, naš odlični Čičaški rojak, je dobil od doma sporočilo, da mu je umrl njegov oče. Naše iskreno sožalje! Očetu pa: Naj v miru počiva!

— Hiša Mr. Battistika na nasprotnem vogalu na Lincoln in 22.

je skoraj gotova in meseca maja se bodo stranke naselile v nji. Hiša je nekaj jako okusnega in Mr. Battistiku se mora dati priznanje, da je mojster v stavbinstvu. Načrte je naredil sam in tudi sezidal jo je sam. Prodajalno je zarental neki trgovec iz So. Chicago, ki bo odprl grocerijo. Naš slovenski zdravnik je zarental celo prvo nadstropje, kjer bo imel svoj urad. Kakor čujemo pride tja tudi slovenski odvetnik, katerega tudi jako potrebuje naselbina. Edino, kar bi še potrebovali, je slovenski zobozdravnik.

— Naša šola je zaključila za veliki teden poduk veliko sredo popoldne. Šole ne bo do torka po veliki noči.

— Cerkevni obredi v naši slovenski cerkvi se vršijo kakor običajno, veliki četrtek in petek ob osmih, veliko soboto se začne po božnost ob sedmih. — Blagoslov velikonočnega jagnjeta bode v soboto ob 2., 3., 4. in 5. in po vstajenju. Zvečer ob 8. bo slovesno vstajenje.

— Naša cerkev je dobila nov orkester. Mr. Kosmač, ki je mojster vseh strok, je prestavil naše orglje iz podturna ven na kor, kjer so orglje dobiše popolnoma nov glas in so res okrasek cerkve. Ta teden jih bo večak uglasil za veliko noč. Mr. Račić, naš organist, pripravlja poseben program za velikonočno nedeljo za veliko sv. mašo in Mr. Fr. Šinkovec bo pripeljal svoj orkester, ki bo spremljal petje in orglje. Kakor pravijo pevci, bomo imeli poseben umetniški vzitek.

— V petek večer je zadnja postna pridiga, katere je imel letos sam naš g. župnik.

— Naše pridne slovanske žene so nam posnažile cerkev minuli teden. Bile so to: Mrs. J. Habjan, Mrs. K. Medic, Mrs. J. Dolmomič, Mrs. J. Falle, Miss Mary Gerbaš, Mrs. L. Kure in Mrs. M. Kavšek.

— Kakor čujemo naše Slovensko Stavbinsko Društvo jako lepo nepreduje in raste z nepričakovano hitrostjo. Rojaki dobivajo vedno več in več zanimanja za podjetje in uvidevajo velikansko korist, katero imajo od te naredbe. Kdor še ni član in nima delnice tega podjetja, naj se pridruži gotovo!

— Toraj naša šola je gotova stvar. Uradno dovoljenje je že tukaj. Sedaj ta teden pobira gospod župnik delavske ponudbe. Kakor sedaj vse kaže, bomo prišli veliko ceneje, kakor ako bi bili lani zidali. Tako da se je splačalo čakati eno leto. Kakor upamo, se bo začelo z delom tekom 14 dni. Ta novica je razveselila vse farane.

Kakor čujemo se ustanavlja posebno novo slovensko trgovsko podjetje za “Real Estate”, ki bo v kratkem začelo posloevati v naši naselbini. Tako podjetje je jako potrebno, kajti takoj, ko se bo začelo s zidavo šole, bode veliko naših rojakov od drugod, skušalo najti hiše ali vsaj stanovanja v bližini šole. Ako tega ne bomo organizirali, bo težko stvar urediti in rojaki bodo imeli težave pri iskanju rentov ali posestev. Pričakujemo v naselbino najmanj 50 do 100 novih družin, ki se od drugod pripravljajo, da se bodo naselile v našo naselbino do jeseni.

Dublin, Ga. — Priloženo pošiljam Vam še za enega novega naročnika za na Edinost. Skupaj sem torej poslala tri, mislim na ona dva, ki sem jih poslala zadnji teden. Tako upam, da sem sedaj zaslužila Vaš svetlikajoči križ. Prosim, da pričnete takoj pošiljati list novemu naročniku. Vas pozdravljam.

Antonija Benchina.

Calumet, Mich. — . . . Tudi jaz glasujem za Pavle Zgaga in moj papa in mama. John Klobučar.

Dragi Johnie: — To je lepo, da si že toliko napredoval, da se že za Pavleta zanimaš. To je lepo. Pozdravljen! Le še večkrat piši. Ured.

Forest City, Pa. — Mrs. M. Sveto je hudo zbolela in se priporoča v mo-litev.

AMERIŠKA SLOVENKA.

Leask, Sask., Kanada. — Od kar ste ženskam odkazali svoj "kornar", se tudi nam dozdeva, da smo bolj opravičene pisati, kakor smo bile prej. Sedaj imamo pravico kar zahtevati, da pribočite naše dopise. Sedaj pa, žene, le na svitlo! Tudi me pokažimo svojo učenost, da tudi me kaj znamo.

Oprostite mi, ko Vam ne bom pisala kaj posebnega iz snežne Kanade. Moj namen je le bolj vzbuditi zaspanost mestnih žena, kjer vem, da bi lahko dosti napisale, ako samo začno. Tukaj na farmah je socialno življenje jako pomanjkljivo. To pa veliko radi velike oddaljenosti farne od farne. Do letošnje zime smo mi tukaj imeli priliko skupaj priti samo enkrat na mesec in sicer v nedeljo, ko smo imeli sv. mašo.

Še le to zimo smo v socialnem oziru toliko napredovali, da so tukajšnje rojakinje ustanovile takozvane "kart partije." To smo pa tako napravile. Povabile smo sosede k nekemu hrvatskemu farmerju ter se pogovorile glede te stvari. Izvolile smo si dve ženi, to so Mrs. Mary Kasun in Mrs. Ana Gerič, ki bosti skrbele za to. Sedaj se Slovenci in Hrvatje zbero sedaj pri enem in sedaj pri drugem sosedu ter se kratkočasijo. S predstavami smo še bolj počasni. Toliko bolj se pa narod zabava z igranjem kart, se malo popleše, potem kdo pove kako povest, se razgovarjamo med seboj, se kaj zanimivega prečita iz kakega časopisa drugi zopet kaj zapoje in tako dalje. Le z žal, da se je začelo nekoliko prepóźno, ker se že rabi več angleški jezik, kakor pa slovenski.

Vsaka hišna gospodinja pa poskrbi za dobro večerjo in drugimi stvarmi. Ko se zberemo nas je veliko. Včasih po 70 in še več. To je veliko število za tako malo naselbino. Pri vsaki taki zabavi se pa zbirajo prosti darovi, ko vsak da, kolikor hoče, kateri denar se potem porabi za cerkvene stroške na Leask, kajti odbor se ravno sedaj pripravlja za graditev nove cerkve. Tja bo spadala tudi naša naselbina. Do sedaj smo nabrali nekako \$70.00. Res ni veliko, vendar za začetek je dovolj.

Iz tega se vidi, kaj bi se dalo narediti tudi po drugih naselbinah. Znano mi je tudi, da se Slovenke zelo bojite postati farmerice, češ, da farmerji slabo živijo ter težko delajo. Res, dela je dosti. Toda po navadi žene ne delamo na polji ter smo

zaposlene le v hiši. Glede hrane se pa nikar ne bojte, saj vsa hrana prihaja iz farm. To pa z gotovostjo trdim, da boste težko postale dobre gospodinje, dokler se niste naučile tega na farmi. Tukaj se da vse bolj porabiti in ceneje kot sem se učila v Mt. Iron, Minn., kjer sem bivala s svojo malo družino par let. Koliko se lahko prihrani pri gospodinjstvu, bi nekatere gospodinje ne vrjele. Vzemimo "jem", katerega sem spravila v klet pred zimo okoli 70 kvartov, me ne stane drugega kakor sladkor in nekaj dela. Govedinja je zimski čas veliko ceneje, kakor po letu posebno doma zaklano. To zimo sem "preserala" okoli 90 kvartov. Moj mož je nasolil 3 kadi slanine, da imamo klobas in mesa dosti do prihodnje zime. Sredi zime je peljal voz pšenice ter dobil 2000 funtov moke, katera je zopet bolja, kakor kupljena.

Srčno pozdravljam vse Slovenke na "kornarju", posebno pa stare znanke v Minn. Tebi list "Edinost" pa želim najboljšega napredka ter veliko število naročnikov, da bi kmalu postal dnevnik.

Kanaška farmerica.

IZVIRNI DOPIS IZ EGIPTA.

Za "Edinost" piše poročevalec S. E. Kairo, 20. marca 1922.

Cel položaj Egipta je ta-le: Da bi Angleži v začetku vojske l. 1914 dobili egiptovsko vladno za se, da je egiptovska vlada protipostavno napovedala, vojsko, kajti bila je tedaj odvisna od sultana v Carigradu, so Angleži deželi obljubili popolno prostost po vojski. Egipčani hočejo sedaj, da bi Angleži držali svojo besedo, dano jim pred vojsko. Radi tega se tudi Kedive Hilmi paša ne sme vrniti, ker je bil vedno proti Angležem, ki so meseca decembra 1914. izročili vladno drugemu in mu dali naslov — "sultan", kar pa Arabcem ni bilo prav, ker "Sultan" je objednem tudi verski poglavar, katerega jim pa kristjani ne morejo nastavljeni. Tako so sklepali Arabci takrat. O prvem "sultanu" se govori, da so ga Angleži sami spravili na "drugi svet", ker jim je postal nevaren.

Vse to je uzrok, da živimo zadnje čase v vednih demonstracijah. Mar-

sikateri angleški oficir ali kak drug uradnik je bil ustreljen. Zločincev seveda niso mogli najti nikdar. Vi-soka darila so razpisali, kdor bi jim naznanil voditelje te "črne roke. Ba-je se je vendar našel, ki je nekatere izdal.

Kmalu potem, ko sem se decembra vrnil iz Palestine, so se začele demonstracije. Pri cestni železnici so razbili šipe, vozove pokvarili in prevrnili. Družba je potem od vlade zahtevala 10.000.000 lir odškodnine. Svetlike po mestu so tudi razbili, da je bilo mesto o Božiču v temi. In še veliko druge škode so naredili. Vse to je delo nacionalistov, katerih vodja je bil Zaglub paša. On je bil tudi v Londonu radi egiptovskih razmer. To je mož, ki se ni dal podkupiti, kakor nekateri drugi pred njim. Rekel je baje: "Star sem. O-trok nimam. Delati hočem edino za prostost in neodvisnost moje domovine. Vašega denarja ne potrebujem." — In sedaj? Izgnan je iz Egipta na nek otok pri Indiji. — Stvar se je vlekla, položaj je postajal za Angleže vedno neprijetnejši in popustili so — seveda samo na zunaj. Razglasilo se dne 16. marca samostojnost Egipta in sultanu dali naslov: kralj, — toraj samostojno kraljestvo egiptovsko. To imamo sedaj. Pesek v oči! Nihče pa še sedaj ne ve, kakšni so pogoji, pod katerimi je dala Anglija to "kraljestvo."

Angleški vojaki še vedno prav ponosno hodijo po mestu. Ta dan je bilo tudi nekaj malo demonstracij. Slišal sem, da so Arabci namazali osla z blatom in mu postavili na glavo krono in ga kronali za svojega "angleškega kralja" in ga potem vodili po arabskem delu mesta in ga pozdravljali kot "svojega" kralja, ki

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelki se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Društvo zboruje vsako nedeljo v mesecu v Knau-sovi dvorani. Asesment se plačuje same na sebi, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič. Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St. Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave. Nadzorniki John Zulič, Anton Strnišek in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

SLOVENC NA EYELETHU IN OKOLICI POZOR!

ZA NAJBOLJŠO KVALITETO DOBRIH OBLEK ZA MOŠKE IN MLADENIČE OBIŠČITE MOJO NOVO KROJAČNICO.

Priporočam se č. gg. duhovnikom za naročitev mašnih talarjev, povrhnih sukenj in solonskih oblek, kakor tudi vsem Slovincem in Hrvatom na Eveleth in okolici. Po naročila pridem sam na dom, ako se želi.

Na vseh oblekah znižane cene. Čistim, likam, predelujem in popravljam obleke

JOHN KUHELJ

422 Pierce St. zraven slovenske cerkve Eveleth, Minn.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narajeno kislino zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

ROJAKOM NA ZNANJE!

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da imam vedno v zalogi vse vrste grocerijo, kakor tudi vse vrste sveže in prekajeno meso, vedno po zmernih cenah.

Nadalje se dobijo pri nas vedno domače kranjske klobase, prekajena slanina, kakor tudi šunke, kar razpošiljamo tudi ven po Ameriki na vse kraje.

Rojakom se priporočamo v naklonjenost!

JOSEPH FURLAN,

405 So. Ann Street, Little Falls, N. Y.

naj vlada za Anglijo. Cela demonstracija je vzbudila veliko smeha na veliko jezo Angležev. Danes, 20. marca je bilo pa tukaj v Kajri vse razsvetljeno. Praznovali smo dan "neodvisnosti" Egipta.

Kaj bo sedaj, bomo videli. Za sedaj je vsaj na zunaj mirno. Trgovina skoraj popolnoma počiva. Angleško blago sploh domačini vsi bojkotirajo.

O Slovincih tukaj v Kajri ne morem veliko poročati. Večinoma so same Slovence služkinje, katerih število se pa vedno bolj krči. Vesele praznike vsem!

SMEŠNICE.

Opomin.

Naznajejo nam je, da v vaši vasi krmite živino z "gorečimi cigarami in pipami." To je v bodoče strogo prepovedano.

Cvetka iz kasarne.

Četovodja (rekrutu, ki je stal z odprtimi ustmi): "Jezes, fant mi tu zija, kakor pokojni Kolomb, ko je prvič New York zagledal!"

Krivica.

"Mama", pravi mala Minka, "to pa res ni prav. Kadar nisem še pravič utrujena, me podiš spat, kadar sem pa še strašno zaspana, pa moram že ustati."

Bojevito katoliško časopisje, je med nami največja potreba.

VELIKO DOLGUJEMO RAZISKOVALCEM.

Veliko važnih iznajdb sedanjega časa se lahko prišteva k raznim nekdanjim raziskovalcem. Veda je razširila njih polje ampak pravih teh ni v nobeni zvezi pravih originalnih odkritij. Vzemimo cascaro za primer. Ta se je uporabljala že pri Indijancih zapada in severozapada, med tem ko so jo spoznali Mehikanci in Španci potom pridigarjev. Ta lubad je bil poznan ko sveti lubar (cascara sagrađa v Španskem), tako imenovano ker se je smatralo enako podobno lesu, ki se je uporabljal za izdelavo glavnih vrat samostanov. V letu 1872 so šele pravzaprav iznajdili to zdravilno zmes in sicer je to iznašel mizar Donnelly, ki je spoznal vrednost tega zdravila pri in potom Indijanskih pridigarjev za časa njegovega bivanja v Kaliforniji in Oregonu. Danes vsi višji znanstveniki sporazumno trdijo, da je cascara eno najboljših zdravil proti zaprtnici. To je ena najglavnejših snovi, ki jih vsebuje Trinerjevo grenko vino, katerega se že zdnjih 32 let žvija in je poznano kot najzanesljivejše zdravilo za želodčne nerednosti. Ali ga imate Vi doma v vaši omarici za zdravila? Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima Trinerjevo grenko vino v svoji zalogi.

Kaj pomaga prezirati nasprotnika, ako pa vedno raste in že brusi nož na te? S tem ga ne boš odpodil, če ga nočeš videti.

"111" cigaret

DOBRE!

10¢

KUPI TE CIGARETE IN PRIHRANI DENAR.

THE MINERS NATIONAL BANK EVELETH, MINNESOTA.

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govore vaš jezik.

AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.

AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.

KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, poškodbi, ali uničenju. Mi zastopamo nazanesljivejše in najsigurnejše zavarovalniške družbe.

NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veseli, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:
Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assisť. Cashier. A. Nelson, Assisť. Cashier.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakup raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZI, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Nekega toplega pomladanskega večera se je vrnil iz Rima, kjer je gledal krvave borbe v statilijanskem cirkusu, v Liridij. Našel je mater na strehi, kjer ga je pričakovala.

S skrivno skrbjo ga je videla vselej iti v Rim, kjer so bili beriči Tiberija noč in dan na delu. Takrat tudi najboljši ni bil v Rimu varen svojega življenja, svobode in časti. Nenavadno mrk pogled sina ji je takoj izdal, da ni pričakovati nič dobrega. Bil je zelo razburjen.

"Mati!" pravi Pavel, ko se nekoliko umiri, "ako ti morda ne bo preteško, potem —"

"Moj sin, ničesar mi ni preteško, kar je v tvojo varnost. Saj smo o tem že dostikrat govorili —" odgovori mati gorko.

"Potem sem za to, da se takoj zgodi", nadaljuje Pavel. "Mora se pa zgoditi skrivno. Monte Circolo prodamo, Liridij naj pa prevzame Paterkul."

"Tako je prav, moj sin!"

"Najprej gremo v Atene k Dioniziju — potem — no potem bomo še videli. Najpoprej moram potegniti glavo iz zanjke, ali bolje, varovati se pred njo. Tiberij je strašen. Strašnejši, kadar boža, kakor kadar tepe. Saj prvo ni nič drugega, kakor plašč sovraštva. Ravno to je, kar me je danes prisililo do tega sklepa. Milost, katero mi je izkazal danes, ne more biti nič drugega, kakor sel pogina, ki mi ga pripravlja. Za njegovim nasmehom preži smrt. Saj tako me uči skušnja pri drugih. Germanika ni več, Rim ima mir, zato me lahko nekaj časa pogreša."

"Tedaj moramo takoj proč, moj sin!" vsklikne mati prestrašena zaradi sina. "Prihodnjega večera ne smemo več počakati tukaj. Paterkul naj poskusi prodati Monte Circolo. Tel naj se takoj ogleda po ladji, ki nas bo nesla iz Ostija v Atene."

"Ta hinavski Rim mi je postal neznosen. Neglede na nevarnost me nekaj žene proč, vseeno kam. Zunaj sijaj in bliščoba, — znotraj pa nič drugega kakor spletke, smrt in gnjusoba — ladja s samovoljno posadko, katero krmari sam bog pogina. Ali se ne mora potopiti vsak čas v dnu morja?"

Še enkrat sta se ozrla mati in sin na prijazno zeleno pokrajino pod njihovimi nogami, ki jo je mejilo na zahodu brezmejno morje, potem sta pa šla doli v svoje sobe, da se pripravita na daljno pot. Kipi in strehi so sami stražili, da se hiši ne bi približala kakšna nevarnost.

Drugega večera, ko se je bližala že polnočna ura je zdrknila majhna ladja, katero so vesla tiho gnala ob obrežju navzdol proti tirenskem morju. V njej so sedeli Pavel in njegova mati, oba oproščena Filip in Melena, ki sta svoje prejšnje gospodarje hotela spremiti v prejšnjo domovino. Predno je napočilo jutro, je družba zasedla večo jadrnico, ki jih je pričakovala v ostijski luki in kmalu so izgubili izpred oči italijansko obrežje, katerih večina ga ni videla več.

II.

Bilo je nekega jasnega poletnega jutra v dva in tridesetem letu sedanjega štetja, ko je samotni pešec šel po od jutranje rose še mokrih in tihih ulicah Jeruzalema. Hodil je ko tak, ki je bil prvič na tem kraju in kateremu je vseeno kam da pride, zadovoljen s tistim novim in nenavadnim, kar mu sleherni korak sam od sebe odkriva. Gledal je le na to, da bi prišel iz morja hiš na prosto, na bližnji grič, da bi od tam z enim pogledom pregledal to velikansko, slavno mesto, kamor je došel dan poprej po dolgem spremembopolnem potovanju.

Kateri popotnik še ni poskusil mrzlične nepotrpežljivosti, ki mu krati v tujih krajih spanje in ga žene že zjutraj zgodaj ogledati si to ali ono slovečo stvar, ki je že dolgo poprej zabavala njegovo domišljijo. Ravno tako se je godilo našemu Pavlu Emiliju Lepidu, rimskemu legatu, ki ni hotel vpraševati po potu tisto malo molčecih oseb, ki so hitele po osamelih ulicah, o katerem je vedel, da ga bo kmalu našel sam.

Kmalu je prispel do mestnih vrat. Pot ga je vodila čez star kamenit most, ki je držal čez majhen deroč potok Kidron. S začudenjem se je zagledal v mrzlo in temno, še vedno v jutranjo meglo zakopano globočino, ki mu je zijala nasproti na obeh straneh mosta. Na njenih bregovih so bile letu in tam majhne zgradbe v obliki tempeljev ali stebrenih čvoran, ali tudi enostavni štirioglati prihodi k grobovom. Od mosta se je vila kvišku steza na neko z oljkami obraščeno višino, ki je bila z nizkim zidom ločena od vrtov. Čez to kamenito grobjo in na nekaterih krajih slabo poraščenem griču si je delal rimski poveljnik pot. Kmalu je prilezal na najvišjo točko, odkoder se mu odpre neoviran razgled.

Onstran temne struge se je na sedmerih gričih vzdigovalo mesto v vsem svojem sijaju, pod varstvom slavnega tempelja, seveda ne več Salamonovega, ki je bil razdejan, ampak onega drugega, katerega je zapovedal sezidati na istem mestu perzijski kralj Cir. V vsej svoji lepoti se je dvigal proti jasnemu nebu s svojim belim marmorjem, zlatimi ploščami, pozlačenimi vrhovi in slemenji — mešanica grške, rimske in azijske zidarske umetnosti. Poln občudovanja je opazoval Rimljan ponosno stavbo in premišljeval, kako veličasten je moral biti še le prvi tempelj. Saj so se Judje, ki so se spominjali prvga jokali; ko so dozidali in gledali drugega. Toliko lepši je bil prvi.

"To je toraj gora Moriah", govori Pavel sam s seboj, "božja gora, kakor jo judovske knjige imenujejo — in to je tempelj, katerega so s tolikim navdušenjem, požrtvovalnostjo in veseljem sezidali — tempelj, katerega imenujejo, hiša božja. Čudna beseda! Ne tempelj tega ali onega boga, te ali one boginje. — ampak kar naravnost tempelj božji, ob katerem ni nobenega drugega. Nobenega enakega ne gleda solnce na svojem dnevnem potovanju. Edini večni, vsemogočni, vseljubeči Bog, o katerem Dionizij se vedno govori, čigar prihod, ali bolje čigar razodetje še vedno pričakuje. On je, ki me je semkaj pripeljal namesto njega, ki nas bi bil tako rad spremljal, pa je navezan na učiteljsko stolico Aropaga. Tu je kraj, kjer so prerokovali preroki, — tamkaj grad Sijon z mestom Davida, kralja, pesnika in preroka — sedaj pa je palača tetrahra — in tam je jama Jeremije. Zdaj je čas, o katerem so govorili preroki in Sibile. Sedaj pričakujejo prihod ne samo Bogu podobnega, ampak božanskega bitja samega, ki bo vtisnilo temu propadlemu človeštvu nov pečat in ustanovilo nov rod, kakor nekaj Noe po vesoljnem potopu. Ali je moglo biti tedaj, ali je moglo biti v Sodomi in Gomori hujše, kakor je sedaj v Rimu, kjer sedi gnjusoba na prestolu, kjer je pregreha edini zakon in kri divja zoper kri? Če pa ne bo vesoljnega potopa več, da uniči nenaravno človeštvo, odkod naj pride prepod? — Dionizij pravi: 'On je že moral pri-

ti, in Sibila je rekla: 'On je že prišel'. Ali kdo in kje je? Ali ne pričakujejo Judje ravno sedaj kralja, ki naj bi na čelu njim osvojil celi svet? Moralo bi biti že znano, če bi bil že prišel. Z druge strani pa govore preroki popolnoma drugače o njem. Imenujejo ga: moža bolečin, izvržek naroda. Če je pa Bog, kako more trpeti in sploh kaj človeškega okusiti?"

Take in enake misli so se vrstile v srcu rimskega poveljnika, ki je stal na oljski gori v jutranji tišini. Njegova duša se je potapljala v pretekla stoletja, ki so že previhrala nad Melkizedekovim mestom. Več je čutil, kakor mislil. To premišljevanje je bilo eno izmed onih, ki se nehote porode, ki so takorekoč dihanje v nas živečega duha, ako ga nič ne moti, ampak ga zunanji svet le nagiblje k temu.

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznani svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku do staviti vsako številko našega lista Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

DENARNE pošiljave v Jugoslavijo potom pošte in kabl.

V DINARJIH IN DOLARJIH PO NAJNIŽJI CENI.

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

SLAVNEMU OBCINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšee in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

ZNIŽANA VOŽNJA

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO
70—9th Ave., New York City.

Tebe bi radi nabili, katoliška slovenska duhovščina. Ker te pa mi branimo, smo pa mi tepeni!

RABITE TISKOVIN?

Kadarkoli potrebujete kakih tiskovin, pisemskega papirja, kovert, kadar društva potrebujejo pravil, obrnite se na našo tiskarno.

Nikjer ne boste dobili hitreje in točneje postrežbe, pred vsem pa nikjer ceneje, kakor pri nas.

Tiskarna Slov. OO. Frančiškanov,
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

Vsa naša moč je — katoliški časnik. Katoliški časnik tebe brani!

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven. Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicagi: 9206 Commercial Avenue. Telephone: So. Chicago 0599. Uradujemo na So. LaSalle St. Soba: 1101-19. Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill. Phone: So. Chicago 0599.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

JOHN WENZEL

1017 East 62nd Street, Cleveland, Ohio

Stem odgovarjam na več pisem, da še vedno izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od leta 1894, vedno v Clevelandu, Ohio. Medtem časom še nisem za nobeno drugo delo prijel. Kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike ali pa jih sprejemem v zameno. Za nadaljna pojasnila pišite, predno odaste drugam naročilo na:

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.